

**“Een idee
is nog
helemaal
niets”**

ONTWERPSTER
CARMELA BOGMAN

**TUSSEN BEGRENZINGEN
ZOEKEN NAAR
MOGELIJKHEDEN OM DE
OPENBARE RUIMTE NET
IETS MOOIER TE MAKEN**

Gooi nationaliteit, inkomen, opleidingsniveau, omgeving en leeftijd op één hoop en misschien kom je dan een beetje in de buurt van dat ene ondoorgrondelijke iets: smaak. Niets is zo persoonlijk als je eigen esthetische oog. Probeer een willekeurig iemand uit te leggen waarom iets je niet aanspreekt en je merkt hoe complex 'smaak' is. Toch definieert dit het leven van Carmela Bogman: ontwerpen creëren die het leven mooier en lichtvoetiger maken.

Tekst: Cindy Brouns | Fotografie: Paul Rous, Pieter Kers, Rogier Martens en Frank Nagtegaal

Om de Neerbeekse Carmela Bogman het hemd van het lijf te vragen, koersen we richting Haarlem. Daar vertelt Carmela over het lot dat haar als ontwerpster voor de openbare ruimte ten deel valt. Een verhaal van tussen begrenzingen zoeken naar mogelijkheden om de openbare ruimte net iets mooier te maken. Balanceren tussen stakeholders als waterschap, gemeentes, provincies en bewoners. De ultieme beloning? "Een plek te hebben gecreëerd waar mensen graag komen."

ONE HANDSHAKE AWAY

Tijdens een studie aan de Design Academy te Eindhoven, pakte Carmela haar koffers voor een stageperiode in Rovaniemi. De beweegredenen om uitgerekend voor Finland te kiezen, vallen niet onder de categorie filosofische overpeinzingen. Als ontwerpster kan ze het mooier doen lijken dan het daadwerkelijk is, maar de Neerbeekse is eerlijk: "Ik wilde naar een land waar het heel koud was." Missie geslaagd. Helemaal toen ze daar, midden op de poolcirkel, op de geboortegrond van de Kerstman, de hand van deze kindervriend mocht schudden. Er is nog een reden waarom Carmela's verblijf in Finland haar leven voorgoed veranderd heeft. De Limburgse liet haar esthetische oog op het landschap vallen en was voorgoed verliefd. Een carrière in ontwerpen voor de openbare ruimte openbaarde zich.

VOOR IEDEREEN

Tien jaar later vertelt ze in haar atelier in Haarlem waar die liefde in schuilt. "Als je iets voor de openbare ruimte ontwerpt, kan iedereen daarvan genieten. Leeftijd, inkomen en nationaliteit spelen geen rol. Bij dergelijke projecten zijn er veel partijen waar je rekening mee dient te houden, daarnaast ben je sterk afhankelijk van gemeentes." Ontwerpen voor de openbare ruimte moeten voldoen aan veel eisen. Zo dienen ze veilig en onderhoudsvriendelijk te zijn, maar is het tegenwoordig ook belangrijk dat een ontwerp hufterproof is. Met de kaders die dergelijke eisen schetsen, moet de ontwerpster creatief aan de slag om de vrijheid die resteert te ontdekken en benutten. "Een uitdaging die ik graag aan ga."

PROJECTEN

In 2012 werd de oude mijnsite Winterslag in Genk nieuw leven ingeblazen. Carmela droeg haar steentje bij met de Single Scatter: stoelen en krukken die gemaakt zijn van RVS en met hun rode kern verwijzen naar de rijkdom die steenkool bracht en de hitte in de mijn. In het Utrechtse Lombok realiseerde Carmela samen met Rogier Martens de Pop-Up. "Het is een meubel dat door bewoners uit de grond gepompt kan worden en na gebruik weer terug verdwijnt. Door het gebruik van meerdere bladen die op elke gewenste hoogte gefixeerd kunnen worden, bepaal je zelf of het een podium, bank of lounge-hoek wordt." Ook het natuurgebied Bossche Broek in Den Bosch is, in de vorm van Woeste Stille, sinds kort een stukje Bogman-creativiteit rijker. De kleine kapel is toegankelijk vanaf de dijk en creëert een zichtlijn in de richting van het Bossche Broek met op de achtergrond de statige Sint Jans-kathedraal. "In die tijd werd ik spontaan gemaild door bezoekers die genoten hadden van mijn creatie. Daar ben ik ontzettend trots op."

VRIJHEID

Onlangs begon Carmela een eigen productlijn, die voor de ontwerpster ultieme vrijheid herbergt. "Als ik een leuk idee heb, voer ik het uit en ontdek gaandeweg of er een markt voor is. Dat is een hele andere insteek dan de andere projecten waar ik aan meewerk." De vrijheid die ze voor haar eigen productlijn ervaart en benut, maakt het haar soms ook moeilijk. Doordat Carmela alles wat haar leuk lijkt daadwerkelijk uitvoert, is het moeilijk om een rode draad te ontdekken in haar productlijn. Een duidelijke Bogman-handtekening blijft uit, hoewel er toch één uitgangspunt is waar al haar creaties aan voldoen. "Alle producten van mijn hand moeten een meerwaarde hebben. Er zit altijd een verhaal achter mijn ontwerpen. Ik zoek naar een context en die vertaal ik in een product." Het verhaal dat achter een Bogman-ontwerp schuilt, vormt een extra dimensie, een cadeautje voor de betere kijker.

LILYLIGHT

Het eerste product van Carmela, a year to remember, ontstond in samenwerking met Mirjam van den IJssel. Een kalender waarvan elk maandblad na gebruik getransformeerd kan worden in een opbergdoosje waarin je spullen kunt bewaren die deze maand zo bijzonder maakten. Daarop volgde de lilylight, een elegante waxinelichthouder die geïnspireerd is op een waterlelie. Door het transparante ontwerp lijken de lichtjes te zweven. Deze maand wordt een nieuw pronkstuk aan de collectie toegevoegd: desserts for birds.

HET VERHAAL DAT ACHTER EEN BOGMAN-ONTWERP SCHUILT, VORMT EEN EXTRA DIMENSIE, EEN CADEAUTJE VOOR DE BETERE KIJKER

Carmela Bogman

DESSERTS FOR BIRDS

“De ultieme snack voor mensen is in mijn opzicht een ijsje, dat heb ik dan ook vertaald naar een vogelsnack. Daarmee is desserts for birds een knipoog naar hoe de mens consumeert en hoe we dat overbrengen naar de natuur. Het is een ‘ijsje’ met verschillende soorten zaden waar tuinvogels dol op zijn.” Desserts for birds is verkrijgbaar in de smaken delicious red, chunky flavour en mixed temptation. Elke ‘ijssmaak’ bestaat uit een melange van diverse soorten zaden en trekt weer andere vogels aan. Dit toetje heeft nog een verrassing in petto: zodra het ijsje verorberd is, resteert er een origineel lasergesneden ijsstokje in de vorm van een roodborstje, koolmeesje of halsbandparkietje.

MOOIER MAKEN

Als ontwerpster voor de openbare ruimte werkt Carmela naar een hoger goed toe: een plek waar eenieder graag vertoeft, dat ieders esthetisch oog beroert. Een doel dat ze niet loslaat als ze voor haar eigen productlijn aan de slag gaat. “Een ontwerp is voor mij pas geslaagd als de gewone man of vrouw het omarmt. Ik ontwerp niet voor de elite. Het is eigenlijk een hele ouderwetse gedachte dat je ernaar streeft het leven een beetje mooier te maken. Tegenwoordig draait het vooral om technologie en conceptueel ontwerpen. Ik vind een techniek als 3D-printen bijvoorbeeld niet relevant als je er geen meerwaarde aan ontleent. Waarom zou je iets 3D-printen als je het ook gewoon in beton kunt gieten.”

AMBACHT EN KUNDE

Carmela’s geloof in ambacht en kunde beweegt haar ertoe productieprocessen in Nederland te laten plaatsvinden. “Ik ben ervan overtuigd dat de Nederlandse maakindustrie waardevol is en die ondersteun ik op die manier. Daardoor kan ik ook een bepaalde kwaliteit handhaven. Ik wil altijd het hele productieproces van begin tot einde inzichtelijk hebben. Dan kan ik ook pas zeker

weten of ik 100 procent achter een product kan staan. Daarnaast weet ik dan ook wat ik moet bijsturen om een bepaald resultaat te genereren.”

IDEE

Carmela’s tienjarig jubileum staat vooral in het teken van trots. “De ontwerpindustrie is geen makkelijke en toch draai ik al tien jaar mee. Ik heb projecten in de openbare ruimte gerealiseerd die goed ontvangen zijn en ontwerp producten die in binnen en buitenland worden verkocht. Helaas hecht

de Westerse maatschappij aan de verkeerde kwaliteiten waarde.” Ook wordt haar werk nog wel eens onderschat, merkt Carmela. “Er zijn veel mensen met leuke ideeën, maar zo’n idee is pas 0,001 procent van het totaalplaatje. De kunst ligt erin vervolgens de goede mensen te vinden, een goed plan te maken, het financiële plaatje rond te krijgen en het product daadwerkelijk in productie te kunnen laten gaan.” Ze neemt een denkpauze en deelt vervolgens vastberaden haar conclusie: “Een idee is nog helemaal niets.” ■

IBA PARKSTAD
Momenteel
werkt Carmela in
teamverband aan
een drie projecten
voor IBA Parkstad:
Kasteel Hoensbroek,
Savelbergklooster en
Kasteel Terworm.

WILT U DE VROLIJKE FLUITERS IN UW TUIN VERWENNEN?
 De ‘Desserts for Birds’ is verkrijgbaar via markita.nl/carmelabogman.
 Als trouw lezer van Navenant bestelt u dit heerlijke vogeldessert met de code ‘NAVENANT’ vanaf 1 november tot en met 6 december voor € 12,50 in plaats van € 14,95.